

Алла Кобинець,
к. філол. н., доц.,
головний редактор газети «Запорізька правда»,
лауреат премії імені Івана Франка
в галузі інформаційної діяльності

ЖУРНАЛІСТИКА: МІСІЯ ЗДІЙСНЕННА

Коли я вперше, працюючи в редакції газети «Комуністичним шляхом» (тепер – «Вісті Роменщини») у красивому, зеленому і затишному містечку Ромни на Сумщині в далекому 1979 р., пішла виконувати редакційне завдання на швейну фабрику, то двічі доходила до прохідної і двічі верталася назад. Переступила її лише за третім разом. Познайомилася з людьми, щось запитувала, записувала, запам'ятовувала. Потім прийшла в редакцію і написала розширену замітку, як працює бригада швачок, що вона робить і чим живе. Було це давно, але й досі пригадую той щемний холодок у грудях, який спиняв, сіяв нерішучість. Чому? Тепер можу відповісти на це запитання: бракувало досвіду спілкування з людьми, і це породжувало невпевненість: а раптом нічого не вийде?

Потім було п'ять років факультету журналістики Київського державного університету імені Тараса Шевченка, і навчання та практика зробили свою справу. Ми, випускники 1985 р., увійшли в професію з гордістю і бажанням творити. І той, хто залишився в ній, упевнена, не пошкодував про це.

Зазвичай, проводячи лекції чи практичні заняття зі студентами – майбутніми журналістами запорізьких вишів – я згадую цю історію зі свого життя. Не для того, щоб розсмішити юні обдарування, а для того, щоб дати їм можливість зрозуміти самих себе: у житті всяке буває, і коли ти зможеш подолати свою невпевненість, переступити через свої сумніви – щось обов'язково вийде. Адже виробничі практики, які відбуваються зараз, мають здебільшого формальний характер. А журналісту такий шлях не підходить. Ось чому потрібно з перших кроків навчання «вгризатися» у професію, аби бути затребуваному на ринку праці.

А щоб студенти краще зрозуміли себе і відчули свою причетність до професії, ми пишемо коротенькі есе (а простіше – твори) на тему: «Моя місія в журналістиці». Тож хочу поділитися думками молодих людей з приводу їхнього бачення своєї майбутньої професії.

«Я пішла у журналістику, щоб відкрити себе».

«Як для мене, привабливими сторонами журналістики є спілкування, а саме: доносити правду до людей – без зайвих слів, звичайно боротися за справедливість, впливати на громадську думку, спілкуватися з відомими, видатними людьми, осягати і доносити глибокий зміст явищ: причини, хід, наслідки; стати знаменитим, а головне – потрібним суспільству і своїй державі».

Зараз я перебуваю на порозі дорослого самостійного життєвого шляху. Я повинна визначитися: чи налаштована на публічну діяльність, пов'язану з нескінченними пошуками і збиранням інформації? А якщо не готова, краще зупинитися» (Наталія Діброва).

«Кожна людина, замислюючись про майбутню професію, намагається зрозуміти кілька речей: про що він мріє, як реалізувати свої мрії і чи вистачить йому сил, щоб пройти намічений шлях. Чим раніше ми чесно відповімо собі на ці запитання, тим більше у нас шансів успішно зробити кар'єру і не розчаруватися на півдорозі».

Журналістика – це дивна професія для самореалізації. Журналіст, працюючи у своїй сфері, не тільки заробляє собі на життя, а й має від цього користь. Наприклад, спілкуючись з людьми, журналіст може дізнатися багато корисного і цікавого».

Для мене місія в журналістиці дуже благородна – бути вісником. Бути джерелом інформації – це дуже респектабельно. Як майбутній журналіст, я маю працювати над тим, щоб моя інформація зацікавила читача. Адже в наш час не так вже й легко зацікавити аудиторію».

«Мені подобається розглядати світ, вивчати його. Мені хочеться більше дізнатися про таємні і приховані механізми управління суспільством і державою. Мене захоплюють людські долі та історії, і мені не терпиться переказати ці історії кому-небудь ще. Я вважаю, що цікавість – це сильний мотив і основа для успішної роботи журналіста».

«Щодо особистих досягнень: планую з часом навчитись писати цікаві для читача матеріали. Саме цікаві, тому що в мене таке відчуття, що деякі публікації в газеті тільки для того, щоб на сторінках не було білих плям» (Діна Середенко).

«Недарма кажуть, що журналістика – це «четверта влада», тому для мене це шанс допомогти людям, які потребують саме моєї допомоги: в плані написати якийсь матеріал, або створити сюжет, в якому все, що людина хоче розповісти, поділитись, стане почутим і донесеним до аудиторії» (Марина Корева).

«Інформаційний ринок представлений таким чином, що попит мають конкретні видання, і лише за рідкісним винятком, самі журналісти. Саме за рідкісним винятком читач шукає ім'я автора, а тільки потім назву видання, в якому той працює. Як правило, такого успіху досягають ті журналісти, майстри слова, відчайдушні люди, які заради свого матеріалу готові піти на серйозні кроки. Історія знає багатьох. Наприклад, Карл Бернстайн та Боб Вудворд запам'яталися всьому світу розкриттям найгучнішого скандалу за всю історію США – «Уотергейтською справою». Такі журналісти відрізняються тим, що вони не забуваються – вони завжди затребувані і завжди їх читають. Теми, порушені ними, завжди цікаві, а заголовки – привабливі».

І я хочу стати саме таким журналістом, досягти рівня вищого пілотажу і не розгубити свою аудиторію навіть після смерті – така моя місія в журналістиці» (Денис Глухов).

«Журналістика – це щось таке, чого не можна торкнутися, поки ти не проникнеш в її сутність. Треба добре вміти написати або розповісти так про подію, щоб вона зацікавила, привернула увагу читача з перших рядків матеріалу. У мене все попереду. Я знаю точно, що моє життя буде пов'язане з журналістикою» (Катерина Ростоміра).

«Хочу стати справжнім фахівцем цієї справи, щоб колись сміливо можна було сказати, що я професіонал. Щоб лишити слід справжнього професіонала. Щоб стати перед дзеркалом і бути гордою собою» (Олена Месьянінова).

Такі одкровення – наче ковток свіжого повітря. І добре, що майбутні журналісти щиро діляться своїми думками про професію. Студенти нинішні й студенти вісімдесятих дуже відрізняються, насамперед світосприйняттям. Виховані без ідеологічних напарувань в еру інтернету та нових технологій, молоді люди нині легше дивляться на проблеми і розуміють їх, вочевидь, трохи по-іншому. Але об'єднують їх недосвідченість і бажання творити. І це радує, як радує й те, що вони намагаються створити свій світогляд, свої переконання».

Творчість виявляється не лише в умінні писати, а й мислити: нестандартно, відверто, без пересторог на кшталт «а що скажуть люди?». Звичайно, в цьому є певна привабливість і цінність. Але до цього ще потрібно бути грамотним, толерантним, відкритим для людей і порядним».

Про останню рису часто забувають, коли йдеться про заробіток чи вигоду. І як при цьому не згадати журналістів-першопрохідців,

«мучеників преси», котрі працювали передусім за ідею. Про це свідчать перші українськомовні видання, що з'явилися на терені України після зняття заборони на українське слово на початку ХХ ст.

Історична цінність цієї журналістської практики нині молодому поколінню здається чимось фантастичним. Але це не фантастика, а дійсність, яка поклала початок професії журналіста в Україні. Ось чому такі речі в навчальних закладах, де є напрям «журналістика», мають стати своєрідними «уроками мужності», які б стали відправною точкою на довгій і звивистій вузівській стежині, що веде у професію.

З огляду на це, зазначу, що та справа, яку робить кафедра історії журналістики Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, воістину безцінна. Вона – взірєць для інших вишів, де готують журналістів. Саме тому, без перебільшення, ми маємо сходитися сюди, наче до великого вогнища, яке не лише зігріє, а й додасть сили і мужності, натхнення й оптимізму.